

הערות ראש העיר

לדו"ח מבקר העירייה מס' 25 לשנת 2001

רצ"ב דברי ההתייחסות לדו"ח המבקר :

1. מדור ארועים - מחלקת נוער ואירועים (עמ' 46 - 1 בדו"ח)

מנכ"ל העירייה ומנהל מדור אירועים מסרו :
 העירייה בדקה בעבר הפעלת ארועים ע"י קבלנים חיצוניים כדי להוזיל עלויות, ובעיקר התקנת במות, דגלים וכו'. נמצא כי לא יחסך דבר במעבר זה, באשר עובדי המחלקה לעבודות ציבוריות הם העושים במלאכה, לצד עבודות תחזוקה אינטנסיביות במועדים אחרים (גשמים, הכנה לשנת הלימודים וכו').
 הארועים מתקיימים שלא בשעות העבודה, ואף לא בימי העבודה, ומכאן הצורך לשלם לעובדים תמורה. לעבודת עובדי העירייה בארוע עצמו יש "ערך מוסף"
 עצום : שילוב מערכות הנוער בארועי פורים, שילוב מדריכי הספורט ועובדי מח' הספורט במרוץ ובצעדה, ושילוב כלל עובדי העירייה, כולל החינוך, בימי הזכרון.

יום שכולו תורה :

תחילתו של יום שכולו תורה היה אומנם כפעולה אשר אורגנה באופן "פרטי" כביכול ע"י עמותה, אך עוד משנת 1995 הובהר לעירייה, ולחברי המועצה, כי מדובר למעשה בחגיגת יום העצמאות לגורמים החרדיים בעיר, אשר מבקשים לציין בדרכם הם את יום העצמאות.
 כידוע מהוות חגיגות אלה נקודת משיכה לאותם חוגים, אשר מסיבות שונות אינם מצטרפים לארועים המשותפים לכלל תושבי העיר, אך מבקשים להזדהות עם חג העצמאות, כפי שהדבר נעשה במסגרת יום שכולו תורה בכפר סבא.
 לפיכך מימון פעולות יום שכולו תורה הוא מתקציב יום העצמאות, ולא דרך עמותה זאת או אחרת.
 עניין זה השתרש בפעילויות יום העצמאות ואני מפנה את תשומת לב חברי המועצה לשיבת המועצה, ערב יום העצמאות 2002, כאשר כל החברים הביעו את הסכמתם להמשך פעולת יום שכולו תורה, במסגרת ארועי יום העצמאות, למרות שפעילויות אחרות בוטלו.

קופה קטנה

ארוע הוא מבצע מתוכנן בקפדנות. עם זאת במהלך כל ארוע נדרשות החלטות מיידיות ע"י האחראי על הארוע בשטח, וזאת מאחר ולא ניתן לצפות את כל המשתתפים בארוע רב משתתפים. לפיכך הקופה הקטנה חייבת לתת מענה גם להחלטות אד-הוק.
 חלק מהרכישות בקופה קטנה נעשה ע"י "מפעילי משנה" של הארועים כגון מועצת הנוער, תנועות הנוער, ארגוני מתנדבים וכו'.
 עם זאת, האחראי על הארועים מקבל את הערות הביקורת ויחדד את הוראותיו לשימוש בקופה הקטנה בהתאם.
 אנו מקבלים לפיכך את הערות הביקורת באשר לפרוט על גבי החשבוניות ונפעל לצמצום התופעה בעתיד, במסגרת המגבלות שפורטו לעיל.
 לעניין הוצאות לכיבוד : כפי שעולה מן הדו"ח גם העירייה רגישה במיוחד להוצאות לכיבוד מקופה קטנה. הצורך בהוצאות לכיבוד נובעות משעות העבודה ותנאי העבודה החריגים בארועים. מקובל (ואף חיוני) כי אמנים וצוותי הפקה מקבלים שתיה וכיבוד קל.

B

ארועים המתקיימים בתקופת הקיץ, ומשתתפים אמנים בתשלום ולהקות מקומיות, זקוקים לשתייה קרה תוך כדי הארוע עקב תנאי מזג האויר. כמו כן בארועים אלה משתתפים מתנדבים רבים, בעיקר חברי מועצת הנוער או משא"ז, וכאשר מזג האויר מחייב זאת אנו רוכשים, תוך כדי הארוע, כיבוד נוסף - שתיה קרה וכריכים, על מנת לאפשר תפקוד הולם ומכובד. דוגמא אופיינית היא ארוע פורים לפני כשנתיים, כאשר הארוע נערך בבוקר (יום ו') ואותו יום היה מזג אויר שרבי באופן קיצוני. אנו מקבלים את הערת הביקורת באופן על פיו כאשר ניתן לצפות מראש מזג אויר חריג, אז ירכשו מראש המוצרים הדרושים, ולא דרך קופה קטנה.

אנו מקבלים את הערת הביקורת כי יש להחתים את העובדים המשתמשים בקופה קטנה על נוהל קופה קטנה.

הוצאות כלליות

הביקורת בעניין זה עוסקת בעיקר בהגדרת ארוע. מאחר ולעירייה סעיף אחד בארועים ובטכסים, כל הפעולות שנעשו מסעיף זה עונות להגדרה:

1. ארוע לכבוד המדצי"ם.
 2. קבלת פנים לנציגי העיר קלקיליה והרשות הפלסטינית בחסות מרכז פרס לשלום.
 3. טכס זכיה בפרס.
 4. ארוח גב' קלינטון.
 5. השתתפות באולימפידת שחמט לעולים.
 6. אימוץ שתולה וזרעית.
 7. ביקור ראש הממשלה.
 8. אירגון כנס ארצי למנכלים ונציגי משרד התחבורה.
 9. השתתפות מדצי"ם ומדריכים מטעם העירייה בסיוע הומניטרי לנערים מפליטי צד"ל. (נציג השב"כ הפנה תשומת לבנו לכך שאנשי השב"כ אינם יודעים להפעיל נוער, וצעירי כ"ס ועובדי הנוער הספורט והרווחה עשו יום שלם בהתנדבות בהדרכת גורמי הבטחון איך לטפל בנוער).
- כל אלה הם ארועים וטקסים, שתקציב הארועים והטקסים הוא התקציב היעודי לביצועם.
- אנו מקבלים את הערת הביקורת כי רכישת דיו למדפסת לא היתה צריכה להרכש מקופה קטנה של ארועים.
- מאחר ומדור ארועים עבד בתקופת חג הפסח, בהכנות ליום העצמאות, ומשרדי העירייה והרכש היו סגורים, נאלצנו לבצע הרכישה בדרך זאת.

C

לעמ' 21 - התייעצות עם עו"ד

בעניין זה אני מבקש להעיר, כפי שהוער במקרים אחרים: עו"ד איילה זיו מכהנת כמנהלת מחלקה. לעניין מכרזים הוסמכה ע"י ראש העיר לשמש כיועצת משפטית של העירייה, וזאת לבקשת ועדת המכרזים בקדנציה הקודמת. לפיכך, היעוץ לנושא מכרזים ע"י עו"ד זיו עונה לעניין ההערה בנדון.

לעמ' 22 - ציוד

אני מקבל את הערת הביקורת והוריתי למנהל הרכש לערוך סקר באשר לאלטרנטיבות בין רכישת ציוד לארועים ובין שכירתו.

לעמ' 23 - נוהל חסויות

אנו מקבלים את הערות הביקורת.

גובש נוהל חסויות כלל עירוני.

באשר לתאום ארועים שנתי, אטיל על האחראי על הארועים לזמן אחת לשנה ישיבת תאום שנתית לקיום ארועים. עם זאת לא ראיתי מקום להפריד את מדור הארועים מהמחלקה לנוער. אני רואה בהמשך הקשר של מדור הארועים לאחת ממחלקות או אגפי העירייה, כאמצעי חסכון במשאבים. עם זאת, מכיוון שמתוכננים שינויים ארגוניים בעירייה, נשקול גם את עניין זה.

לעמ' 26 - 24 - נוהלים

אני מקבל את הערת הביקורת באשר לצורך בנוהלים כתובים. האחראי על הארועים העביר הצעת נוהל אשר תידון במסגרת ISO 9000.

לעמ' 28 - 26 - בטחון ובריאות

אנו מקפידים כי לכל ארוע יהיו יועצי בטיחות מתאימים. אני מקבל את הערת הביקורת, באופן שאם יתברר כי קיימת השתלמות בטיחות למפעילי ארועים (להבדיל מאחראים על בטיחות) ישתתפו עובדי העירייה העוסקים בניהול ארועים, בהשתלמויות אלה.

עמ' 31 - 29 - לסיכום המסקנות וההמלצות

לענין הקמת מדור אירועים מרכזי - במתכונת הפעילות הקיימת, אין מקום לשינוי. עם זאת, בדיונים לשינויים ארגוניים, כולל - לכשתוקם חברה עירונית לתרבות הפנאי, תשקל ההצעה בהתאם.

גיוס חסויות

עובד וקיים נוהל שאושר במועצה.

הורדת עלויות

כל הצעה בנדון תישקל, עם זה שהמבקר מציין לטובה את ההתנהלות בנדון.

יום שכולו תורה

האירוע מתקיים מתקציב יום העצמאות. התקציב איננו רק למרצים ונותני שיעורים, אלא כולל הפעלות ופעילויות נוספות.

קופה קטנה והוצאות כלליות

ראה הערות לעיל.

נהלי עבודה ורישוי עסקים

ראה הערה לעיל. יצוין גם כי מנהלת המחלקה לרישוי עסקים העבירה הנחיות לרישוי עסק לארועים המוניים, ונוהגים בהתאם.

D

רכישת ציוד והפקת אירועים
הנושא נבדק מדי פעם מחדש, ואנו פועלים כפי שפועלים כיוון שזו הדרך היעילה והאפקטיבית שנמצאה.

2. דוברת העירייה (עמ' 69 - 47 בדו"ח)

עמ' 52 - הכנת תכנית עבודה
הערת הביקורת מקובלת על ראש העיר. יצויין כי הדוברת הונחתה בעבר לפעול בהתאם.

עמ' 53 - נוכחות
הערת הביקורת מקובלת, והדוברת עושה ככל יכולתה בנדון.

עמ' 54 - 53 - שיווק ופרסום
לעניין ריכוז הפרסומים - ההערה מקובלת, ועל הדוברת לוודא שכך יהיה. היא הונחתה ותונחה בנדון, בהתאם.
לעניין "ועדת השיווק" באגף תרבות - זו ועדה העוסקת בנושא שיווק מפעל המינויים, והדוברת שותפה לו.

עמ' 55 - 54 הכנת חומר ייצוגי
הדוברת ציינה בהתייחסותה כי בכוונתה להקים ארכיון ממוחשב, אולם נדרשים לכך משאבים נוספים שבעת הזו אינם קיימים.

עמ' 56 - 55 קשר עם גופי עירייה
מתפקידה של הדוברת להפעיל את מערך קבלת המידע מיחידות העירייה. לאחר ניסיונות שונים שנעשו על ידי ראש העיר ולא צלחו - להפעלת הדוברת בנדון, הקים ראש העירייה פורום בראשות הסמנכ"ל ובו נציגי יחידות שונות בעירייה שיתכנס וימציא מידע לפרסום באמצעות הדוברת.
עובדי עירייה הונחו למסור הודעות רק באמצעות הדוברת ו/או באישור המנכ"ל ו/או ראש העיר.

עמ' 58 - 56 עבודה מול משרד הרישום ומול ספקים
שיטת העבודה הנהוגה, דומה לזו שברשויות מקומיות אחרות. ההערה בעניין העברה המידע ליחידות העירייה - מקובלת, והדוברת תונחה בהתאם.

עמ' 58 - זכויות יוצר
ההערה מקובלת והדוברת פועלת בהתאם.

עמ' 59 - נוהל חסויות
אמנם עובד נוהל חסויות.

עמ' 60 - 59 פרסום והזמנת מודעות
במסגרת תהליך ISO, יש להסדיר גם עניין זה.

עמ' 61 - מבנה ארגוני
הערות ראש העיר להערות המבקר :

1. דוברת העירייה כפופה ארגונית למנכ"ל ולא אליו. ההנחיות הניתנות מראש העיר מתייחסות למהות ולא לנושאים נוהליים ו/או ארגוניים.

E

2. לדעת ראש העיר יש לתגבר את הדוברות שאיננה עונה לצרכים ולדרישות של רשויות בסדר גודל כמו של כפר סבא.

עמ' 62 - 61 - מיחשוב

ההערה מקובלת, אבל הבעיה היא של מחסור במשאבים.

עמ' 63 - תקצוב

1. ההערה בקשר לתקצוב לא נכון ולא תואם, מקובלת, והגזברות תונחה בהתאם.
2. המלצות א' ו - ב' בעמ' 66 בעניין פיקוח ומעקב הגזברות מקובלות, והגזברות תונחה לפעול בהתאם. המלצה ג' בעניין ריכוז תקציבי הפרסום, תבדק ותבחן.

3. העמותה "בנתיבי רבי עקיבא" (עמ' 95 - 70 בדו"ח)

ניהול העמותה הוא כמובן באחריות חברי הנהלתה. בהסבר אשר התקבל מיו"ר העמותה עולים הדברים הבאים :

1. היו"ר בחר להשתמש בבית פרטי לצרכי העמותה על מנת לחסוך בדמי שכירות.
2. העמותה מטפלת בנזקקים אשר נמנעים לבוא לפתח האגף לשרותים חברתיים, משיקולים הנובעים מבושה, ממסורת רבת שנים וכי פעילות כגון זאת חייבת להעשות בצינעה.
3. מר פרץ מימן מכיסו את הוצאות הטלפון הסלולרי לעמותה במשך שנים רבות. רק בתקופה קצרה, מסוף שנת 1998, כאשר נאלץ לסגור את עסקו הפרטי, ולא היה בידו להמשיך במימון הוצאה זאת, ביקש את רשות העמותה להשתתפות בהוצאות הטלפון עבור צרכי העמותה. מר פרץ הודיע לי כי פעולת העמותה היא בקשת שלמה של שרותים דתיים. שרותים אלה זרים לאנשים הרחוקים מדת וממסורת ומהווים שרות חיוני למי שנזקק להם. מר פרץ הודיעני כי הוא למד רבות מהדו"ח ומנסיונו שהצטבר, ויפעל לניהול תקין של העמותה ויקפיד על כך הקפדת יתר. חברי העמותה זומנו לאסיפות אלא שבפועל התייצבו ארבעה או חמישה חברים, תופעה הרווחת גם בעמותות אחרות, לדעתו. ככל שיהיה צורך ניתן לקבל ממנו הבהרות נוספות.

4. תפקוד ועדות העירייה (עמ' 147 - 96 בדו"ח)

1. אני מבקש להעיר כי חברי המועצה, להוציא ראש העיר ושניים מסגניו, עושים עבודתם ללא קבלת תמורה, בהתנדבות על חשבון זמנם הפרטי.
- חלקם עובדים במקומות עבודה אשר להם דרישות מחמירות באשר לזמני העבודה. על כן אני מבקש, קודם לכול, לכבד ולהעריך את הזמן הרב אשר חברי המועצה מקדישים לעבודת העירייה.
2. אני מוצא לנכון לקרוא לחברי המועצה ונציגי סיעותיהם: מי שהחליט לקחת על עצמו משימה ציבורית, ראוי כי יעשה כל מאמץ אישי על מנת לעמוד בה.
3. באשר להערת הביקורת על אי הקפדה על נהלים - ביקשתי ממנהלת מזכירות העירייה להבהיר את הצורך בקביעת נהלים והקפדה עליהם, להפיצם בין כל מזכירי הועדות שהם עובדי עירייה, המסייעים לנבחרים במשימתם.
4. לעניין סעיף זה, מעירה הגב' רינה פז - סגן ומ"מ ראש העיר כי:
 - (א) בישיבות ועדת מכרזים (עמ' 110) יש להבחין בין ישיבה בה "פותרים" מכרזים בלבד, לבין ישיבות בהן מתקיימים דיונים והחלטות שם. ע"פ נוהל לעבודת הועדה הוחלט כי ניתן לקיים דיון ולקבל החלטות בקוורום של 3 חברים.
 - (ב) ועדת הנחות בארנונה (עמ' 111) - הועדה מתכנסת לפחות אחת לחודש, ולא כמצוין בדו"ח.
 - (ג) כיו"ר ועדת תרבות היא מונתה במחצית דצמבר - 2000, ומאז מתכנסת הועדה - עפ"י החלטותיה, אחת לחודשיים כשהדיונים מתקיימים בכל קוורום כדי לכבד את הנוכחים.
5. לעניין ועדת הבטחון (עמ' 113) - ההנחיה לכינוס הועדה אחת ל - 3 חודשים איננה רלבנטית והיא נקבעה בזמנים ובתנאים אחרים. אפנה בעניין זה לשר הפנים, כדי שישנה זאת. ועדת הבטחון מתכנסת עפ"י הצרכים, בתדירות המתחייבת.

5. הנחות מארנונה למפעלי תעשייה (עמ' 164 - 148 בדו"ח)

- כפי שמציין המבקר הנושא נדון במועצת העיר והוסקו המסקנות הנדרשות. הנושא עלה על סדר היום הציבורי במידה לא מועטה, עקב בדיקת הביקורת, וביקורת המבקר קדמה לפיכך לדיון הציבורי.
- אין ספק כי פעולת הביקורת בנושא זה תרמה לשינוי בהחלטות המועצה והערכות שונה בנושא הנחות בארנונה כפי שהוחלט עליהן.
- כל הנושא כולו מוצא כבר בדיוני המועצה, כאמור, ולכן אני מבקש להעיר הערות טכניות בלבד:

G

1. באותם המקרים בהם נשלחו סיכומי דברים בנושא הנחות לחברות יזמיות מתחום הנדל"ן ולא לחברות עצמן, הדבר נעשה לבקשת חברות ההיי טק עצמן, מסיבות שונות. הסיבה הנפוצה היתה רצון לדחות את ההודעה לעובדים על מעבר לכפר סבא, למועד שיהיה נוח להנהלה.
 2. שיעור המפעלים אשר נסגרו במהלך התקופה הנסקרת הוא נמוך יחסית, ואין בו בכדי לאושש את ההשערה כי חברות החליפו שם בעבור חידוש ההנחה. ידוע לנו מקרה אחד על פיו חברה החליפה שם, מסיבות שאינן נוגעות לארנונה, (השם המקורי היה לדעתם - לא מסחר). מאחר והחברה לא החליפה את מספר החברה הרשום החברה לא נהנתה מהנחה פעם נוספת. בדרך כלל מפעלים נסגרו עקב נסיבות שאינן תלויות בנו, ובד"כ משום שחברות "סטארט-אפ" מטבע הדברים - לצערנו לא כולן מצליחות. לדוגמא, חברת ב', שהיתה החברה הראשונה אשר נהנתה מפטור מלא בארנונה של שנתיים, הפסיקה פעולתה עקב משבר קשה אשר מקורו היה בהשקעותיה בדרום מזרח אסיה. חברה אחרת, א', גדולה ומכובדת, נסגרה על ידי המשקיעים מארה"ב לאחר שמשרד החוץ בווישנינגטון הכריז על ישראל כאזור מסוכן וכו'.
 3. קיים קושי בקביעת תמריץ למפעל חדש, בעיר כפר סבא. כידוע היה עלינו לפתח בעיקר את אזור התעשייה הותיק - סביב רחובות התע"ש, יוחנן הסנדלר והשקמה. באזור זה היו קיימים בעבר בתי מלאכה לבורסקאות ודבק עצמות, במבנים ירודים ותשתית פיזית לא אטרקטיבית. לפיכך, נבצר מאתנו להגדיר תמריצים לאזורים החדשים, ולמנוע תמריץ זה מהאזור הישן. מכיוון ולא ניתן להפלות בכפר סבא על רקע על בסיס של "אזור תעשייה חדש", נאלצנו להחליט על "מפעל חדש". אני חושש כי עניין זה טרם הסתיים, וכי הדיונים בנושא תמריצים לעסקים עוד יתחדשו.
- אין לי ספק כי דו"ח הביקורת יעמוד לנגד עינינו כאשר יחזור הדיון הציבורי לעניין זה אל שולחן מועצת העיר.
6. **ספירת מלאי שנתית במחסני העירייה (עמ' 176 - 165 בדו"ח)**
 1. משתתפים בספירה (עמ' 162 - 161) - הערת הביקורת מקובלת והגזבר יונחה לשלוח נציגו לספירת המלאי - ולא להסתפק בייצוג ע"י מחלקת הרכש.
 2. ממצאי הספירה (עמ' 165 - 162)
 - א. המדיניות אותה קבעתי היא שרמת המלאי תהיה נמוכה ככל שרק ניתן, בכל המרכיבים. זאת, משום שהיינו ערים מלכתחילה להערות המבקר ומתוך מגמה - לחסוך בכח אדם המטפל במחסנים; לחסוך בהוצאות עקב בלאי; לחסוך בבלאי טכנולוגי ו/או שינוי במאפייני מוצרים ואביזרים; הקטנת נזקים כתוצאה מגניבות; ועוד.
 - ב. האחראים למחסנים יונחו לתקן ככל האפשר את המתבקש עפ"י הערות הביקורת, אולם יצויין כי תמשך בעיית המגבלות עקב היקף כח האדם המצומצם.

H

- .7 **פעולות תרבות תורנית (עמ' 200 - 177 בדו"ח)**
דברי ההתייחסות לדו"ח הביקורת הובאו באמצעות המנכ"ל בגוף הדו"ח.
- .8 **בי"ס יסודי ממ"ד חב"ד (עמ' 249 - 201 בדו"ח)**
דברי התייחסות לדו"ח הביקורת נמצאים בגוף הדו"ח. אורה למנהל אגף החינוך להנחות את מנהלת בי"ס והנוגעים בדבר לנהוג עפ"י המתחייב, כפי שמרוכז בסיכום שבעמ' 242 - 239.
- .9 **האגף לשרותים חברתיים (עמ' 288 - 250 בדו"ח)**
בגוף דו"ח הביקורת נרשמו דברי ההתייחסות של מנהלת אגף הרווחה. עם זאת, אני מוצא לנכון לצרף את צילום מכתבה של מנהלת אגף הרווחה אל מנכ"ל העירייה - תגובה על דו"ח הביקורת.